

товарів підприємства на зовнішньому та внутрішньому ринках; від виробляемого товару; місткість ринка (кількість річного продажу); легкість доступу на ринок; конкурентні позиції підприємств, котрі вже працюють на даному ринку; конкурентоспроможність галузі; можливість технічних нововведень в галузі; конкурентоспроможність регіону и країни.

Результати аналізу галузі і конкуренції в ній дозволяють зробити висновок, що галузь є привабливою. Таким чином, ПАТ «РКТК» повинно збільшити зусилля на розвиток продажів, здійснення інвестицій для розширення виробничих можливостей і відновлення устаткування.

Отримані результати оцінки конкурентоспроможності ПАТ «РКТК» створюють об'єктивні умови до одержання конкурентних переваг, щоб забезпечити конкурентоспроможність підприємства в сучасних умовах.

Список використаних джерел:

1. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації / [Я. А. Жаліло, Я. Б. Базилук, Я. В. Белінська та ін.; За ред. Я. А. Жаліла.] – К.: НІСД, 2005. – 388 с.
2. Конкурентоспроможність: проблеми науки і практики: [зб. наук. праць]. – Х.: ВД «Інжек», 2006. – 248 с.
3. Портер М. Стратегія конкуренції: Пер. з англ. / М. Портер. – К.: Основи, 1997. – 390 с.
4. Статистична та фінансова звітність ПАТ «РКТК» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/db/participant/01882551>
5. Управління конкурентоспроможністю підприємств: Навч. посібник. / Ю.Б. Іванов, М.О. Кизим, О.М. Тищенко та ін. – Х.: ВД «Інжек», 2010. – 320 с.
6. Фатхутдинов Р. А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление / Р. А. Фатхутдинов. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 312 с.

Саян О.М.

студентка,

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Питання рівня ефективності кожного окремого підприємства на сьогоднішній день характеризує розвиток загального механізму ефективного росту економіки в цілому, так як є її складовою. Саме тому, предметом уваги є вирішення проблеми підвищення рівня економічної ефективності діяльності українських підприємств.

Метою даної роботи є дослідження технології діагностики і оцінки ефективності діяльності підприємства.

Дана тема була предметом дослідження закордонних та вітчизняних вчених. Проблема визначення сутності економічної ефективності підприємств та ключових показників діяльності підприємства присвячено чимало робіт видатних науковців різних часів таких як Д.П. Нортон, А.І. Пушкарь, А.Н. Тищенко, Р.С. Каплан та інші. Проте жодна з них не

містить чіткого трактування та не розкриває суті поняття економічної ефективності та потребує подальшу систематизацію показників, що й визначає актуальність даної теми.

Для того, щоб обрати ефективну стратегію діяльності організації, по-перше, необхідно визначити її стан, етап розвитку та ефективність праці організації, по-друге, повинна бути розроблена чітка ціль щодо бажаного стану. В такому випадку організація потребує оперативної та результативної оцінки ефективності поточної діяльності. Але на практиці спостерігається, що не кожна організація здатна визначити правильні цілі, поточний стан та потенціал розвитку.

Формування системи показників для оцінки ефективності виробничо-господарської діяльності здійснюється насамперед залежно від її спрямованості. Формуючи систему показників, що слугувала б повній аналітичній оцінці ефективності виробничо-господарської діяльності, треба враховувати значущість високого рівня використання трудових і матеріальних ресурсів для досягнення найкращих результатів господарювання. За цієї умови сукупність вимірників ефективності виробничо-господарської діяльності об'єднують у дві групи: перша – узагальнюючі показники підприємництва; друга – показники використання ресурсів [1].

На думку С.Ф. Покропивного [2, с. 451] економічну ефективність відображають через різні вартісні показники, що характеризують проміжні та кінцеві результати виробництва на підприємстві. До таких показників належать: обсяг товарної, чистої або реалізованої продукції; величина одержаного прибутку, рентабельність виробництва (виробів); економія тих чи інших видів ресурсів (матеріальних, трудових) або загальна економія від зниження собівартості продукції; продуктивність праці тощо. Класифікацію показників економічної ефективності господарської діяльності розглянемо детальніше в таблиці 1.

Показники прибутковості (рентабельності) забезпечують вивчення ефективності діяльності підприємства за співвідношенням ефекту (прибутку) і вартості витрачених ресурсів, а також доходів, отриманих у результаті їх використання.

На жаль, є помилковим використовувати основні показники оцінки ефективності за різних умов, адже існує вплив факторів на кінцевий результат виробничо-господарської діяльності досліджуваних підприємств, які важко передбачити в кожному певному випадку. Так, діяльність організації залежить від компетентності постачальників, підрядників та логістичних компаній, які поділяються на фактори забезпечення якості і вартості продукції, послуг і експлуатації. Другим узагальненим фактором діяльності компанії є ефективність роботи ланцюга поставок, яка поділяється на чинники забезпечення потреб, інтересів і очікувань співробітників, споживачів, суспільства, а також – фактори продуктивності, економічності, прибутковості, економічного зростання, заробітної плати та конкурентного статусу.

Таблиця 1

Показники економічної ефективності господарської діяльності

Показники використання витрат	- загальна рентабельність підприємства (можливість господарювання на території України); - рентабельність для власників підприємства (привабливість підприємства для власників)
Показники використання ресурсів	- ресурсомісткість; - ресурсовіддача; - продуктивність праці; - фондівіддача (за обсягом продукції та прибутку); - матеріаломісткість продукції; - зарплатомісткість продукції; - витрати на одиницю товарної продукції
Показники використання інвестицій	- рентабельність активів (можливість порівняння прибутковості підприємств з різною структурою активів); - рентабельність власного капіталу; - рентабельність статутного капіталу (характеристика привабливості і вигідності інвестування для фактичних та потенційних власників)

Джерело: [3]

Результати діяльності підприємства обумовлені якістю управління і комплексом заходів щодо їх поліпшення. Одним з головних напрямків щодо підвищення якості управлінських процесів є оптимізація системи контролінгу, яка забезпечує діагностику та аналіз процесів, координацію та контроль за реалізацією затверджених планів, а також оцінку ефективності діяльності підприємства. Контроль функцій та процесів, які пов'язані з виявленою проблемою, застосовується з метою недопущення її повторного виникнення. Якщо проблема повторюється, відбувається коригування моделей управління. Таким чином, вплив на причини появи проблеми дозволяє усунути відхилення від цільових значень ключових показників ефективності та мінімізувати втрати і витрати підприємства на подолання наступних подій і проблемного стану.

Список використаних джерел:

1. Колесниченко А.Ю. Моделювання узагальнюючих показників соціально-економічної ефективності функціонування підприємства / А.Ю. Колесниченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/15_2.156_Kolesnychenko_15_2.pdf
2. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с., іл.
3. Якимчук Т.В. Соціально-економічна ефективність підприємства та її значення в сучасних умовах // Вісник ЖДТУ. – № 2(56). – С. 4.